

Sygn. akt II Kp 7/18

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2018r.

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział II Karny w składzie:

Przewodnicząca: SSR Adriana Skorupska

Protokolant: Sylwia Szmigielska

po rozpoznaniu w sprawie o czyn z art. 284 § 2 k.k.

na skutek zażalenia (...) Bank S.A. z/s we W.

w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia

na podstawie art. 330 § 1 k.p.k.

postanowił :

uwzględnić zażalenie (...) **Bank S.A. z/s we W.** z dnia

4 grudnia 2017r. na postanowienie Prokuratury Rejonowej w Dzierżoniowie

z dnia 14 listopada 2017r. w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia i uchylić zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 listopada 2017r. Prokuratura Rejonowa

w D. w sprawie sygn. akt PR 2 Ds. 1020.2017 odmówiła wszczęcia dochodzenia w sprawie przywłaszczenia w okresie od 23 października 2014r. do

11 września 2017r. w B. woj. (...) przez wskazaną osobę powierzonej jej rzeczy ruchomej w postaci pojazdu marki N.

(...).14 Euro (...) – 136 KM 3,5t 11 o nr rej. (...) o wartości 41.600 zł wraz z dokumentami

i kluczami, która działała na szkodę (...) Bank S.A. z siedzibą we W., to jest o czyn z art. 284 § 2 k.k., wobec tego, iż czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Działający w imieniu pokrzywdzonego (...) Bank S.A. z/s we W. prokurenci w ustawowym terminie złożyli zażalenie na postanowienie,

w którym wnieśli o wszczęcie postępowania w sprawie. Zarzucono obrazę przepisów materialnych mogącą mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, poprzez naruszenie art. 284 § 2 k.k., to jest błędne uznanie, że opisane zachowanie nie zawiera znamion czynu z art. 284 § 2 k.k. oraz obrazę przepisów postępowania, to jest art. 2 § 1 pkt 1 k.p.k., poprzez brak właściwej reakcji karnej na fakt przywłaszczenia powierzonego mienia i art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie w sprawie prawnie chronionego interesu pokrzywdzonego, jakim jest zwrot przedmiotu stanowiącego jego własność.

W ocenie skarżącego organy ścigania nie podjęły się prób wszechstronnego wyjaśnienia sprawy i ustalenia okoliczności, dla których D. S. nie zwrócił mienia właścicielowi. Zdaniem skarżących normy prawa cywilnego nie są wystarczające dla ochrony dóbr prawnych strony, a koniecznym jest podjęcie działań przez organy ścigania.

W dniu 10 stycznia 2018r. Zastępca Prokuratora Rejonowego w Dzierżoniowie nie podzielając stanowiska pokrzywdzonego wniósł o nieuwzględnienie zażalenia i utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia.

Zdaniem Sądu zażalenie pokrzywdzonego (...) Bank S.A. z/s we W. zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie ustalono bezspornie, iż w dniu 3 grudnia 2012r. pomiędzy skarżącym a D. S., (...)T.S. została zawarta umowa kredytowa nr (...). W tym samym dniu doszło także do zawarcia „Umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie oraz cesji praw z polisy AC”, której przedmiotem był samochód marki N. (...)14 Euro (...) – 136 KM 3,5t 11 o nr rej. (...) o numerze (...). Z uwagi na nieterminową realizację umowy kredytowej (...) Bank S.A. z/s we W. w dniu 23 października 2014r. wypowiedział D. S. umowę, wzywając go do uregulowania zobowiązania. Wobec braku reakcji ze strony D. S., skarżący prowadził czynności windykacyjne w celu wezwania kredytobiorcy do zwrotu pojazdu na drodze postępowania polubownego. Podjęte czynności nie doprowadziły jednak do uregulowania zadłużenia przez D. S. oraz do wydania pojazdu.

W ocenie Sądu podjęta w niniejszej sprawie decyzja odnośnie odmowy wszczęcia postępowania przygotowawczego jest, co najmniej przedwczesna.

Zgodnie z art. 284 § 2 k.k. kto przywłaszcza sobie powierzoną mu rzecz ruchomą, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

W przepisie tym określono typ kwalifikowany przywłaszczenia, zwanego sprzeniewierzeniem, ze względu na nadużycie zaufania związane z uzurpacją władztwa nad danym przedmiotem, który uzurpatorowi został powierzony przez właściciela lub posiadacza (J. Śliwowski, Prawo karne, Warszawa 1979, s. 434). Przedmiotem czynu z art. 284 § 2 k.k. jest wyłącznie rzecz ruchoma. Powierzenie mienia (np. na przechowanie, użyczenie, wynajęcie, w zastaw, w depozyt) polega na przekazaniu władztwa nad rzeczą z zastrzeżeniem jej zwrotu. O zamiarze przywłaszczenia rzeczy powierzonej nie może przesądzać postąpienie z rzeczą w sposób inny niż uzgodniony z właścicielem rzeczy. W odniesieniu do przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. konieczne jest wykazanie oskarżonemu działania w zamiarze bezpośrednim kierunkowym w formule animus rem sibi habendi (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 października 2013r. w sprawie sygn. akt II AKa 320/13).

Istotą przywłaszczenia jest zamiar niebezprawnego władania cudzą rzeczą, niebezprawne nią dysponowanie czy nawet bezprawne zatrzymanie, lecz trwałe włączenie przez sprawcę przedmiotu przestępstwa do własnego majątku (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 18 czerwca 2013r. w sprawie sygn. akt II AKa 83/13). Świadomość powierzenia rzeczy sprawcy w określonym celu np. do używania, przechowania itp., w tym w szczególności świadomość, że rzecz nie została przekazana sprawcy do swobodnego dysponowania, stanowi element kwalifikujący przywłaszczenie. Sprawca dokonując przywłaszczenia rzeczy godzi także, obok zamachu na prawa do rzeczy, w szczególności stosunek zaufania, jakim powierzający go obdarza. Dla ustalenia znamion strony podmiotowej niezbędne jest wykazanie, iż sprawca, postępując z rzeczą w sposób sprzeczny z uzgodnieniami poczynionymi z właścicielem, działał w celu włączenia rzeczy do swojego majątku i definitywnego pozbawienia osoby uprawnionej jej własności (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 6 czerwca 2013r. w sprawie sygn. akt II AKa 38/13).

Elementem strony podmiotowej przestępstwa z art. 284 § 2 k.k. jest zamiar sprawcy traktowania rzeczy jak własnej i uzewnętrznienie woli zerwania łączności właściciela z rzeczą, a także woli włączenia tej rzeczy do majątku swojego bądź innej osoby. Sprawca tego przestępstwa ma zamiar dysponowania rzeczą jak właściciel, z pominięciem osoby uprawnionej, a nie tylko czasowe utrudnianie bądź uniemożliwianie właścicielowi korzystania z rzeczy (wyrok Sądu Apelacyjnego w P. z dnia 26 marca 2013r. w sprawie sygn. akt II AKa 44/13).

Bezprawne rozporządzenie cudzą rzeczą stanowi przywłaszczenie karalne na podstawie art. 284 k.k. tylko wówczas, gdy wskazuje na zamiar pozbawienia osoby uprawnionej własności tej rzeczy, bez żadnego tytułu i ekwiwalentu, w szczególności na zamiar uczynienia z niej swojej własności. Ten zamiar może urzeczywistnić się bądź w bezprawnym zatrzymaniu cudzej rzeczy na własność, np. przez odmowę zwrotu, zaprzeczenie otrzymania, zapewnienie o zwrocie, ukrywanie itp., bądź przekazanie tej rzeczy na własność osobie trzeciej (sprzedaż, zamiana, darowizna), bądź też na bezprawnym jej zużyciu, przerobieniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2014r. w sprawie sygn. akt IV KK 101/14).

W niniejszej sprawie wskazać należy, iż prowadzący postępowanie sprawdzające w notatce urzędowej na karcie 18 akt poprzestał jedynie na stwierdzeniu, że samo zachowanie D. S. nie wskazuje na chęć lub zamiar przywłaszczenia przedmiotowego pojazdu lub nim dysponowanie wbrew woli kredytodawcy tym bardziej, iż ustanowił on przed opuszczeniem kraju pełnomocnika.

W ocenie Sądu organ przygotowawczy w drodze prowadzonych czynności winien dokładnie przeanalizować sytuację prawną i finansową D. S., ustalić przyczyny jego wyjazdu poza granice kraju oraz ustalić adres pobytu poza granicami kraju. Z tych względów należy rozważyć możliwość skorzystania z pomocy prawnej organów ścigania w państwie, w którym D. S. przebywa, celem przesłuchania go na okoliczność istniejącego zobowiązania na rzecz pokrzywdzonego, wyjaśnienia kwestii spornych odnośnie zwrotu powierzonego mienia. Z dokumentacji zgromadzonej w aktach czynności sprawdzających wynika bowiem, iż D. S. posiadał wiedzę o zobowiązaniu wobec banku, jednak nie wyjaśniono dlaczego wyjeżdżając poza granice kraju nie wydał pojazdu (nie płacąc już przecież rat kredytowych) i nie uregulował spraw formalnych i finansowych (w tym m.in. wykonania tych czynności przez pełnomocnika J. R.). Przy czym podkreślenia wymaga, że nawet ewentualna długotrwałość oczekiwania na uzyskanie omawianych informacji, nie może stanowić przesłanki do odmowy wszczęcia postępowania przygotowawczego lub jego umorzenia, a ewentualnie do jego zawieszenia.

W ocenie Sądu należałoby także przesłuchać J. R., celem ustalenia, dlaczego posiadając pełnomocnictwo od D. S. (które winno być załączone do akt postępowania, celem uwiarygodnienia posiadanych uprawnień), nie wydała skarżącemu pojazdu, który pozostaje w miejscu poprzedniego zamieszkania.

Zdaniem Sądu, przychylając się w tym względzie do stanowiska skarżącego, że w toku czynności nie zebrano wystarczającego, możliwego do uzyskania materiału dowodowego, uzasadniającego decyzję o odmowie wszczęcia dochodzenia, należało zażalenie uwzględnić.